

2024 TOIMINTA- KERTOMUS

Seinäjoen
kaupunginkirjasto

KASVAVAA KIRJASTONKÄYTTÖÄ, TIUKKENEVAA TALOUTTA

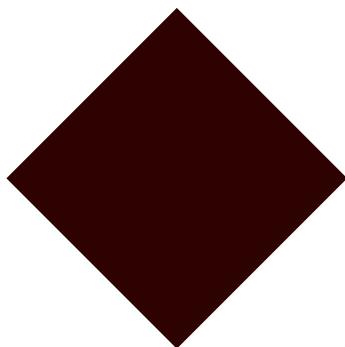
Vuonna 2024 tehtiin jälleen uusi ennätys, kun kirjastosta annettiin yli 1.665.000 lainaa. Lainoja oli 3,3 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Lainoja oli 25,2 asukasta kohti.

Myös kävijämäärät ovat kasvaneet tasaisesti koronavuosien jälkeen. Vuonna 2024 kävijöitä oli yli 510.000. Kirjastokäyntejä oli 7,7 asukasta kohti. Ennätys vuodelta 2019 on 550.000 kävijää, eikä siitä olla enää kaukana.

Seinäjoen kaupungin talous oli tiukka vuonna 2024. Kirjaston toimintakulut olivat 5.099.700 euroa, mikä oli 96.000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kesällä Apila-kirjasto oli suljettuna sunnuntaisin, kirjastoautoilla oli kolmen viikon ajotauko ja heinäkuussa lähikirjastoilla palveluaikaa neljänä päivänä viikossa.

Vuoden kohokohta oli uuden kirjastoauto Valon lähtö liikenteeseen 15.4. Kuntien yhteinen e-kirjasto avautui 29.4. Asiakkaiden mielipiteitä kirjastopalveluista kartoitettiin syksyllä. Parasta palvelua Eepos -hankkeessa asiakaspalvelua kehitettiin palvelumuotoilun keinoin. Asiakkaiden tyytyväisyys olikin huippuluokkaa. Vuosi huipentui Erten saamaan Onnimanni-palkintoon ja uuden palautusautomaatin käyttöönottoon.

Kirsti Länsikallio
kirjastotoimenjohtaja

SÄHKÖAUTO JA BUSSIKORTTI LAINAAN KIRJASTOSTA

Kirjasto on jakamistalouden edelläkävijä, ja monista kirjastoista on jo pitkään voinut lainata tavanomaisen kirjastoaineiston lisäksi erilaisia esineitä. Keväällä 2024 pääkirjaston valikoima laajeni kokeiluluontoisesti myös sähköauton lainaamiseen. Kirjaston asiakkailta oli mahdollisuus lainata kirjastokortilla sähköauto päiväksi käyttöönsä. Kahden viikon lainauskokeilu toteutettiin yhteistyössä Eepee Autotalon kanssa. Ajat varattiin hetkessä ja kokeilu herätti paljon kiinnostusta ja keskustelua.

Lainauskokeilut saivat jatkoa, kun kirjasto aloitti toukokuussa yhteistyön Komia Liikenteen kanssa. Matkakortin lainauspilotista saatiin niin hyviä kokemuksia, että yhteistyö jatkui syksyllä. Kirjastokortilla voi lainata kaupunkiliikenteen matkakortin viikoksi ja kokeilla bussilla matkustamista.

Nämä yhteistyöt tukevat Seinäjoen kaupungin tavoitetta olla vuonna 2030 kestävä liikuminen mallikaupunki. Myös kirjasto kannustaa asiakkaitaan mahdollisimman vähäpäästöiseen liikkumiseen kirjastokäynneillä ja jakaa tietoa yhteiskunnasta ja esimerkiksi erilaisista liikkumisen muodoista.

Elina Kortesmäki
palvelupäällikkö
asiakaspalvelut

KANSAINVÄLISYYTTÄ JA KIELITAITOA

Kirjasto on monelle ensimmäinen paikka, joka otetaan haltuun uuteen maahan ja uuteen kaupunkiin tultaessa.

Kun kello tulee kaksitoista, saapuvat ensimmäiset pienet koululaiset kirjastoon. Me kirjastolaiset olemme jo oppineet puhumaan monen kanssa selkosuomea, sillä koululaisten äidinkielet vaihtelevat englannista tamiliin ja ukrainasta arabiaan. Yhdessä on kuitenkin pystytty selvittämään kadonneiden hanskojen tapaus, sovittua että roskat laitetaan roskiin ja etsittyä kirjoja pupuista.

Pääkirjaston nuortentila Kupla sijaitsee Aallon kirjaston alakerrassa. Kuplasta on tullut tärkeä paikka monille nuorille ja erityisesti maahanmuuttajanuoret viihtyvät Kuplassa. Kuplassa on säännöllisesti kävijöitä esimerkiksi Ukrainasta, Romaniasta, Jemenistä, Syyriasta, Turkista, Vietnamista, Keniasta ja Somaliasta. Nuorisotilan aikuiset tietoisesti puhuvat nuorten kanssa suomea, vaikka usein kielitaito on nuorilla vielä suppea. Silti yhdessä on saatu leivottua, pelattua ja vaihdettua kuulumiset.

Kirjasto tarjoaa mahdollisuuksien mukaan kirjallisuutta jokaiselle omalla äidinkielellään, mutta suomen kielen oppiminen on ensiarvoisen tärkeää. Kirjastossa kynnyksellä harjoitella suomea on matala.

Maria Niemi

vs. palvelupäällikkö

lasten ja nuorten palvelut

APUA DIGIPULMIIN

Kirjaston henkilökuntaan kuuluu nykyään digineuvoja, joka tapaa asiakkaita niin pääkirjastossa kuin lähikirjastoissakin. Apua saa erilaisten laitteiden, ohjelmistojen ja verkkopalvelujen peruskäyttöön. Digiopastaja pitää avoimia vastaanottoja, joiden lisäksi voi varata henkilökohtaisen ajan. Neuvoja saa myös esimerkiksi kirjaston digitointilaitteiden tai 3D-tulostimen käytössä. Pääkirjastossa voi osallistua digivinkkitilaisuuksiin, joissa on jokin tietty, monesti ajankohtainen aihe.

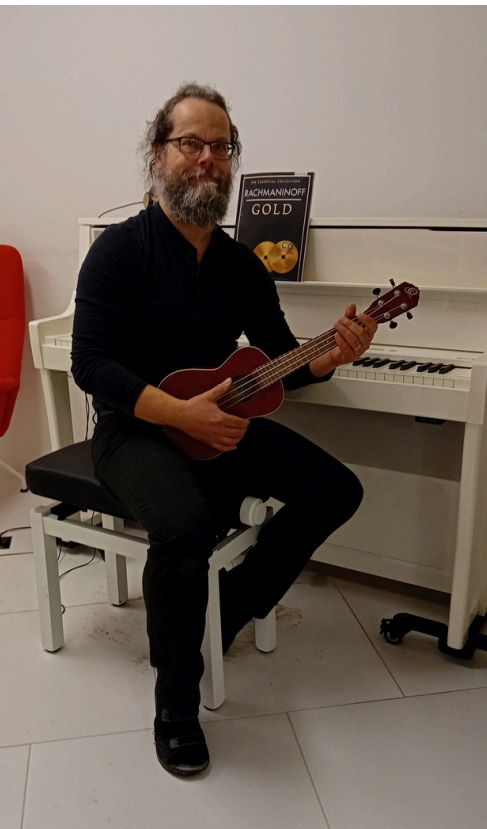
Kirjasto tekee yhteistyötä kaupungin muiden toimijoiden sekä Toimintotalon ja Järjestötalon kanssa Digikuntalainen-ryhmässä. Sen Digiopastajat-alajaosto suunnittelee ja organisoii digiavun yhteistyötä ja tapahtumia. Muut toimijat ovat olleet mukana kirjaston avoimissa digiopastuksissa, ja Toimintotalon digiavustajat ovat pitäneet digikerhoa.

Digiopastuksen tavoite on auttaa ihmisiä pärjäämään digitalisoituvassa yhteiskunnassa ja opettaa heitä ratkaisemaan digiongelmiaan myös itsenäisesti. Palaute on ollut myönteistä. Asiakkaat ovat olleet erittäin tyytyväisiä, että tällainen palvelu on saatavilla.

Hanna Kotila
palvelupäällikkö
aikuistenpalvelut

VIKOSSA LEIRINUOTIOKITARISTIKSI

Oletko aina halunnut oppia soittamaan tai laulamaan? Tule tutustumaan Seinäjoen pääkirjasto Apilan musiikkiosastoon. Meiltä voit lainata kotiin mm. ukuleleja tai istahtaa musiikkiosaston digipianon ääreen tapaillemaan säveliä.

Kirjastosta löytyy myös soittuhuone Pommari, jossa on kitaroita ja basso vahvistimeen sekä rummut, kahdet kosketinsoittimet, laulumikrofoneja ja äänentoisto. Tilassa voi soittaa myös ukuleleja, kanteletta, mandoliinia, bongorumpuja sekä viuluja. Tule soittamaan yksin tai yhdessä!

Musiikkiosastolla on lainattavissa monipuolinen kokoelma laulun- ja soitonoppaita. Asiakkaiden käytettävissä on myös musiikinopetuksen suoratoistopalvelu Rockway, joka on soittamisen ja laulamisen videokursseja sisältävä suomenkielinen verkkopalvelu. Voit valita esim. suomipoppiä ukulelella, improvisoinnin alkeita pianolla, karaoken peruskurssin, bluesharpun perusteet, biisinkirjoituksen alkeiskurssin ja paljon muuta.

Kursseja voit selailla ja lainata verkossa. Tarvitset vain kirjastokorttisi numeron ja pin-koodin. Rockway-verkkopalvelua voit käyttää omalta kotisohvaltasi ja testata, opitko viikossa vaikkapa leirinuotiokitaristiksi.

Pirjo Jaatinen
palvelupäällikkö
musiikkipalvelut

VALOLLA KYLILLE JA TAPAHTUMIIN

Uusi kirjastoauto Valo saapui Seinäjoelle huhtikuussa, ja samoihin aikoihin starttasi myös Seinäjoen ja Kurikan kirjastojen yhteishanke Kirjastoautoilla kylille monipuolisesti. Hankkeelle saatiin rahoitusta aluehallintovirastolta, ja se jatkuu vuoden 2025 loppuun saakka. Hankeaikana kirjastoautossa testataan uusia toimintamalleja ja kirjastoauto osallistuu erilaisiin tapahtumiin.

Seinäjoen kirjastoista on pystynyt pitkään varaamaan kirjoja, mutta nyt voi varata myös kirjastoauton! Kirjaston verkkosivujen kautta kirjastoauto Valon voi varata mukaan kirjaston toiminta-ajatuksen sopivaan tapahtumaan.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Seinäjoen paikallisyhdistys kutsui Pikku Kakkosen kylään Seinäjoelle, ja uusi kirjastoautokin sai kutsun tapahtumaan. Heinäkuussa 2024 järjestetyn Leikitään Pikku Kakkosta -tapahtuman aikana kirjastoauto Valossa oli vilskettä ja vilinää – lähes tuhat kävijää!

Tytti Koivumäki
palvelupäällikkö
kirjastoautopalvelut

VERTAISTUKEA JA VINKKEJÄ EEPOS-KOLLEGOILLE

Vuonna 2024 Nurmon kirjasto kiinnosti asiakkaiden lisäksi myös kirjastoammattilaisia. Useampi kirjasto otti meihin yhteyttä sähköpostitse ja muutamasta kirjastosta henkilökuntaa vieraili myös paikan päällä. Vierailijat kehuivat mm. uudenaikaisen kirjastomme avaruutta, siisteyttä, valoisuutta sekä aikakauslehtikaappeja ja aineiston esittelytelineitä.

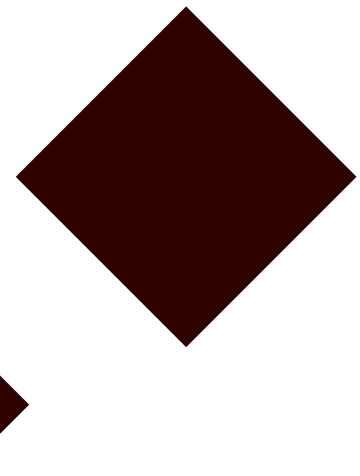
Kirjastoammattilaisia kiinnostivat erityisesti kirjaston remontti ja muutto. Ne meillä ovat vielä melko tuoreessa muistissa. Jaoin kokemuksiamme ja annoimme vinkkejä siitä, mitä kannattaa ja mitä ei kannata tehdä. Rohkaisimme tekemään aineistopoistoja runsaasti: mitä vähemmän muutettavaa, sen parempi. Käytännön vinkiksi kerroimme, että muuttolaatikat on hyvä merkitä mahdollisimman tarkasti, jotta niiden purku sujuisi nopeasti. He toivoivat myös vinkkejä erilaisiin kaluste- ja sisustusratkaisuihin. Hyvien kokemusiemme pohjalta kannustimme muokkaamaan vanhoja kalusteita ja teettämään uusia valmiskalusteiden hankkimisen sijasta.

Saimme vierailuista erittäin hyvää palautetta ja keskustelut olivat antoisia puolin ja toisin.

Noora Vuorenmaa
vastaava kirjastonhoitaja
Nurmon kirjasto

UUDISTUSTEN VUOSI PERÄSEINÄJOEN KIRJASTOSSA

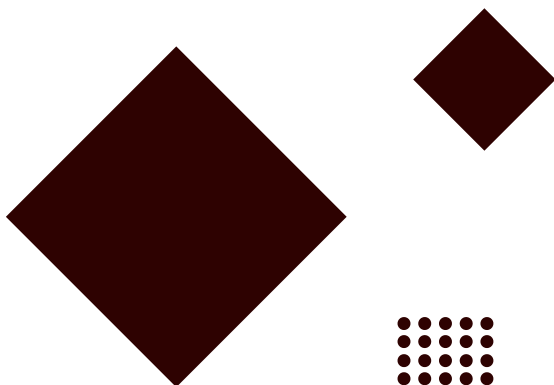
Kirjaston palvelualue uudistettiin kokonaan vuonna 2024. Peräseinäjoen kirjastolle myönnettyllä investointimäärärahalta saatiin tehtyä kaikki suunnitellut muutokset. Vanha lainautiski vaihdettiin uuteen, nykyaikaiseen ja ergonomiseen palvelutiskiin ja automaattit sijoitettiin uusille, säädettäville pöydille. Asiakkaat lainaavat ja palauttavat nyt pääsääntöisesti automaateilla.

Alueen uudelleen järjestelyllä saatiin mukavasti tilaa myös uudelle tapahtuma-alueelle. Sitä varten hankittiin uudet, nykyaikaiset av-laitteet ja helposti siirreltävät tuolit sekä tilanjakajiksi sermejä. Tapahtuma-aluetta markkinoidaan myös ulkopuolisille toimijoille erilaisten tapahtumien järjestämistä varten.

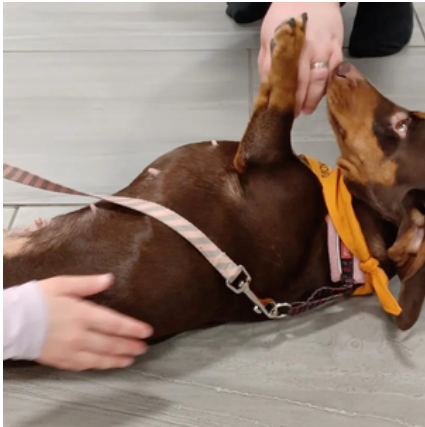
Myös muita pienempiä muutoksia tehtiin. Asiakastiloissa olevassa keittiönurkkauksessa ollut saareke purettiin ja tilaan järjesteltiin mm. koululaisia varten eväidensyönti- ja hengailupaikka. Lastenosasto rauhoitettiin eväiltä.

Kehitystyö sekä tilojen että tapahtumien osalta jatkuu. Tavoitteena on entistäkin selkeämpi kirjasto, jossa tilat on hyödynnetty mahdollisimman järkevästi ja käytännöllisesti ja jossa aineistoa on hyvin ja houkuttelevasti esillä.

Minna Nevanen
vastaava kirjastonhoitaja
Peräseinäjoen monipalvelukirjasto

YHTEISTYÖN VOIMIN KYRKKÄRISSÄ

Kyrkkärin kirjasto organisoii vuoden mittaan kaksi parituntista päiväkotikäisille lapsille suunnattua lastentapahtumaa M-talon Atriumissa. Ensimmäisen kerran tapahtuma pidettiin helmikuussa ja toisen kerran lokakuussa, ajankohtana oli arkipäivän aamut. Tapahtumissa oli monta eri toimintapistettä, joissa oli lapsille monenmoista tekemistä.

Mukana suunnittelussa ja käytännön toteutuksessa oli monia vapaaehtoisia tahoja, joita ilman tapahtumia ei olisi voitu toteuttaa. Suuri kiitos heille siis mukanaolosta! Seinäjoen ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijat pitivät mm. nallesairaala- ja tunnesäätelyyn liittyvää pistettä, fysioterapiaopiskelijat pientä temppurataa, kirjastoalan opiskelijat sanoihin liittyvää pistettä ja ammattiopisto Luovin opiskelijat mm. ongintaa ja pussinheittoa. Lisäksi Etelä-Pohjanmaan kaveri- ja lukukoirilla oli oma tehtäväpisteensä ja kaverikoirat päivystivät aulassa. Koiria sai silitellä ja lukukoirille sai lukea.

Tapahtumat olivat hyvin pidettyjä päiväkotien keskuudessa ja niiden pitämistä suunnitellaan jatkettavan taas tulevaisuudessa.

Sini Mäkinen
vastaava kirjastonhoitaja
Kyrkkärin kirjasto

TAPAHTUMIEN YLISTARO

Ylistaron vuosi 2024 aloitettiin massiivisella poistokirjamyyynnillä heti alkuvuodesta. Hyllyihin saatiin tilaa ja uutta kirjallisuutta saatiin paremmin esille asiakkaita ajatellen.

Kirjasto järjesti monenlaista tapahtumaa niin lapsille kuin aikuisillekin. Toukokuussa Teatteri Tuomikko vieraili esityksellään Surua puserossa. Vaikka tarinan punainen lanka olikin kuolema, oli se herkkä ja kauniisti rakennettu tarina, joka surun kautta toi toivoa tulevaisuuteen.

Kaksikymmentä lasten ja nuorten tietokirjailijaa vieraili kirjastoissa ympäri Suomen syksyllä 2024. Kirjastossa esiintyvä tietokirjailija kertoi kirjoistaan sekä niiden aihepiireistä. Jokavuotinen lasten ja nuorten tietokirjapäivä järjestettiin nyt kymmenettä kertaa. Saimme vieraaksi Laura Ertimon, joka on kirjoittanut lapsille ja nuorille mm. ilmastonmuutoksesta ja luontokadosta.

Syksyllä saimme vieraaksi ylistarolaislähtöisen Sirpa Pääkkösen, joka kertoi mielenkiintoisesta uutuuskirjastaan Pohjalaiset, eikä muualta kehtaas ollakkaan (SKS Kirjat). Teosta voisi kuvata myös eräänlaisena minihistoriana pohjalaisuuden ytimeen.

Toivottu kirjailijavieras syyskaudella oli myös Turusta kotoisin oleva Ann-Christin Antell, joka historiallisella romantiikallaan on valloittanut lukijoita ympäri Suomen. Puuvillatehdas-kirjasarja on arkeologiaa ja historiaa opiskelleen Antellin mukaansatempaava trilogia.

Piia Isoaho

vastaava kirjastonhoitaja

Ylistaron monipalvelukirjasto

ERTEN REISSU KEVÄISEEN TUKHOLMAAN

Seinäjoen erityistehtävän (Erte) vuoden 2024 kohokohtia oli Tukholman matka ja tutustuminen ruotsalaiseen lasten- ja nuortenkirjastotyöhön.

Matkalla tutustuimme seitsemän erilaisen kirjaston lasten- ja nuorten tiloihin ja palveluihin. Kohteina olivat Rum för Barn, Tio Tretton, Lava, Luma, Tranströmer/Punkt, Tukholman Suomen instituutin kirjasto sekä Botkyrkan kunnassa sijaitseva Fittja. Viimeisessä kohteessa tutustuimme erityisesti kirjaston tekemään monikieliseen työhön, sillä kirjaston alueella puhutaan noin sataa eri kieltä. Lisäksi kokoustimme ja keskustelimme Kulturrådetin kanssa lukemisedistämisasioista Suomessa ja Ruotsissa.

Tukholman matkan antia jaoimme kirjastoväelle sekä suomen- että ruotsinkielisissä koulutustilaisuuksissa. Arvokkaita tuliaisia olivat huomiot siitä, kuinka Ruotsin kirjastoissa monikulttuurisuus ja -kielisyys ovat kaikkien kirjaston työntekijöiden asia, lastenosastoilla oli leikin sijaan palautettu kirjat ja lukeminen keskiöön ja nuortenosastoilla kunnioitettiin nuorten omaa tilaa (aikuisilta pääsy kielletty!).

Emilia Koski ja Lena Sågfors
Erten koordinaattorit

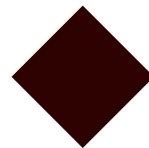
MONILUKUTAIDOA MARGINAALeihin

Monilukutaitoa marginaaleihin -hankkeessa kokeiltiin uusia toimintamalleja, joilla kirjaston palveluja ja aineistoja esitellään sosiaalialan yksiköiden asiakkaille ja ammattilaisille. Tavoitteena oli antaa tietoa ja kokemuksia niille, jotka eivät kirjaston tarjoamia mahdollisuuksia vielä tunne, mutta joille niistä olisi hyötyä. Vierailuilla käytiin erilaisissa aikuisten ja nuorten aikuisten parissa työskentelevien toimijoiden ryhmissä, ja ryhmät vierailivat myös kirjastossa.

Nuorten tolkkupaja, Etelä-Pohjanmaan Kris (päihde- ja rikostaustaisten vertaistukijärjestö) ja Kohtaamispaikka Jojo olivat pilottiryhmät, joiden kanssa oli enemmän tapaamisia. Tapaamisissa esiteltiin mm. verkkokirjastoa, e-aineistoja, Celia-kirjaston palveluja ja järjestettiin kirjaesittelyjä sekä vinkkausta. Hankkeen iPadeja käytettiin apuna esittelyissä.

Kirjastossa järjestettiin pakopelejä ja peli-iltoja sekä messutapahtuma musiikkiesityksineen, jossa eri sosiaalialan toimijoihin pystyi tutustumaan. Sosiaalialan ammattilaisille tehtiin kirjastojen tarjoamista palveluista oppaat, jotta he voivat ohjata asiakkaitaan kirjastoihin. Hankkeen aloittamaa työtä monilukutaidon ja kirjaston käytön edistämiseksi jatketaan edelleen.

Mia Penttala-Salli
Lähipalvelujohtaja

TUO KIRJASTO LÄHELLE

KIRJASTON PALVELUT SOSIAALIPALVELUIDEN
TYÖIKÄISILLE ASIAKKAILLE -
OPAS SOSIAALIALAN AMMATTILAISELLE

Meiltä löydät sekä asumispalveluyksikköön, että avopalveluihin ja asiakkaan itsenäiseen arkeen sopivia aineistokokoelmia ja palveluja

KIRJASTON VUOSI 2024

Asiakkaiden
tyytyväisyys
kirjaston palveluihin
4,96 / 5

Lainoja **1 665 000** kpl Kasvua **3 %**

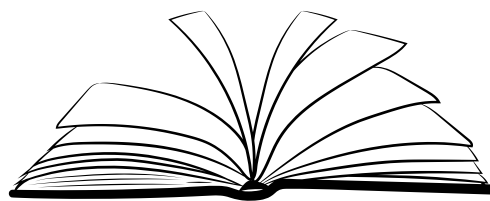
Kirjastokäyntejä **510 000** kpl
Kasvua **6 %**

839 käyttäjäkoulutusta
7 700 osallistujaa

738 tapahtumaa
10 880 osallistujaa

Jokainen seinäjokinen lainasi vuoden aikana keskimäärin **25** teosta ja kävi kirjastossa **7,7** kertaa. **36 %** seinäjokisista oli lainaajia.

Kirjastoon hankittiin vuoden aikana **23 300** teosta ja kokoelmasta poistettiin **27 000** teosta